

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 32Cob/91/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322203479
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322203479.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov – predsedu: JUDr. Peter Duman a členov: JUDr. Daniel Ilavský a Mgr. Monika Hrašnová v sporovej veci navrhovateľa: CYRO, s.r.o., IČO: 36 375 829, so sídlom Priemyselná zóna 527, Liptovský Mikuláš, zast.: Hronček & Partners, s. r. o., advokátska kancelária, IČO: 47 248 327, so sídlom Kálov 1, Žilina, proti odporcovi: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 20.09.2022, č. k. 8Cb/13/2022-61, takto

rozhodol:

I. Napadnuté uznesenie sa vo výroku I mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieťa.

II. Napadnuté uznesenie sa vo výroku II zrušuje.

III. Odporcovi sa priznáva voči navrhovateľovi nárok na náhradu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie na návrh navrhovateľa (žalobcu) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi (žalovanému) zákaz previesť alebo inak scudziť, založiť, zaťažiť, prenajať, vložiť do majetku obchodnej spoločnosti alebo družstva, použiť na zabezpečenie záväzku, zriadiť právo v prospech tretej osoby alebo vykonať taký úkon, dôsledkom ktorého by bola zmena vlastníctva vo vzťahu k nasledujúcim nehnuteľnostiam: - rodinný dom, súpisné číslo XXXX, postavený na parcele registra C KN č. 1666, - pozemok, parcela registra C KN č. 1666, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 344, nachádzajúce sa v okrese Galanta, v obci D., v katastrálnom území D., zapísaných v katastri nehnuteľnosti na liste vlastníctva č. XXX vedeného Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor, a to až do právoplatného rozhodnutia o veci samej (výrok I), navrhovateľovi uložil povinnosť podať do 60 dní od právoplatnosti uznesenia proti odporcovi žalobu o zaplatenie vo veci samej (výrok II) a vyslovil, že navrhovateľ má voči odporcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie (výrok III).

Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že súd prvej inštancie sa na účely konania o neodkladnom opatrení stotožnil so všetkými skutkovými tvrdeniami navrhovateľa, ktoré tento opísal v návrhu takto:

Navrhovateľ uzavrel so spoločnosťou INTERTECH spol. s r.o., IČO: 31 399 312, so sídlom Dolná Streda 524, Dolná Streda (ďalej len „predávajúci“), v roku 2019, 2020 a 2021 postupne kúpne zmluvy na tri rôzne atrakcie (horská dráha, hydraulický autodrom a detská manéž“. Za dráhu navrhovateľ uhradil predávajúcemu dohodnutú odplatu 340.000 € bez DPH, za autodrom sumu 135.000 € bez DPH (kúpna cena bez autíčok) a za kolotoč bola doposiaľ uhradená časť kúpnej ceny vo výške 20.000 € bez DPH, pričom kupujúci riadne uhradil aj príslušnú výšku DPH. Jediným konateľom a spoločníkom

predávajúceho je odporca. Zmluvné strany dohodli, že jednotlivé atrakcie sa dodajú prvotne v máji 2021, a následne boli termíny dodania dodatkami ku kúpny m zmluvám posúvané. Zmluvné strany sa dohodli na zmluvných pokutách v prípade opätovného omeškania s dodaním predmetu dodania – jednotlivých atrakcií, a zároveň odporca v samostatnom čl. II dodatkov učinil ručiteľské vyhlásenie, v ktorom sa zaviazal splniť akékoľvek peňažné záväzky predávajúceho vyplývajúce z jednotlivých zmlúv v znení ich dodatkov, ak sa predávajúci dostane do omeškania s úhradou akýchkoľvek peňažných záväzkov o viac ako 15 dní. Na základe jednotlivých dodatkov č. 2 mali byť atrakcie dodané nasledovne: autodrom do 17.06.2022, kolotoč do 23.06.2022, dráha do 30.06.2022. Keďže nedošlo k dodaniu žiadnej z atrakcií včas, navrhovateľ bol nútený odstúpiť vec právne m zástupcovi. Dňa 08.08.2022 navrhovateľ vystavil faktúru č. FV220805 na zmluvnú pokutu v zmysle čl. V ods. 1 zmluvy v znení dodatku č. 2 na sumu 9.600 € a túto predávajúce m doručil e-mailom, ako aj poštou. Doposiaľ nevyužil svoje právo od zmlúv odstúpiť, pretože niektoré z atrakcií má k dispozícii, avšak v nedokončenom stave a bez príslušnej technickej dokumentácie a certifikátov, bez ktorých nemožno atrakcie prevádzkovať v súlade s právnymi predpismi SR. Predávajúce m bola 08.08.2022 adresovaná výzva na plnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy a predžalobná výzva, ktorou bola zároveň uplatnená zmluvná pokuta v zmysle čl. V ods. 2 kúpnej zmluvy v znení jej dodatku č. 2 z 02.06.2022 počítaná ako 0,5 % z kúpnej ceny za každý deň omeškania s dodaním predmetu kúpy. Keďže predávajúci nereagoval ani po uplynutí 15-dňovej lehoty v zmysle ručiteľského vyhlásenia podľa čl. II dodatku č. 2, dňa 31.08.2022 bola adresovaná ručiteľovi – odporcovi výzva na riadne splnenie záväzkov z titulu ručiteľského vyhlásenia. Výzva bola doručená dňa 02.09.2022. Z evidencie pohľadávok predávajúceho voči štátu ku dňu 14.09.2022, je evidentné, že spoločnosť je v stave úpadku alebo v stave hroziaceho úpadku. Predávajúci teda nebude schopný plniť svoje záväzky voči navrhovateľovi, ktorému tak ostáva uplatniť nároky zo zmluvy len voči odporcovi – ručiteľovi. Odporca svoju povinnosť dobrovoľne nesplnil. Dňa 13.09.2022 navrhovateľ zistil, že odporca darovacou zmluvou zo dňa 24.06.2022 previedol svoje nehnuteľnosti – parcely registra „C“ v k. ú. D. zapísané na listoch vlastníctva č. XXXX E. F. XXXX na tretiu osobu, ktorá je s vysokou pravdepodobnosťou osoba blízka odporcovi, pretože majú rovnakú adresu trvalého bydliska a rovnaké priezvisko. Na jedinej a poslednej nehnuteľnosti odporcu (označenej v petite návrhu) je aktuálne vyznačená plomba na základe V-5321/2022 (darovacia zmluva). Navrhovateľ priamo voči odporcovi eviduje splatné pohľadávky: 19.920 € z titulu zmluvnej pokuty podľa čl. V ods. 2 zmluvy na kolotoč v znení jej dodatkov (počítajúc ku dňu podania návrhu, t. j. 83 dní) a 9.600 € z titulu uplatnenia zmluvnej pokuty podľa čl. V ods. 1 zmluvy na kolotoč; spolu 29.520 €.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil na základe ustanovení § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. c) a d), § 326 ods. 1 a 2, § 327, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 335 ods. 1, § 336 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, ako aj skutočnú, oprávnenú a dôvodnú existenciu obavy o uspokojenie svojej pohľadávky. Neodkladné opatrenie má zabrániť možným dispozíciám s majetkom odporcu, z ktorého by mohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky navrhovateľa. Nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné a primerané, keďže je jediným spôsobilým inštitútom poskytnúť navrhovateľovi ochranu. Na účely dosiahnutia primeranej ochrany navrhovateľa ako veriteľa nepostačuje nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. V zmysle platných právnych predpisov nie je vylúčená kombinácia týchto právnych inštitútov. Keďže záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením nebráni odporcovi nakladať so zálohom takým spôsobom, že výkon záložného práva, resp. speňaženie zálohu odporcu môže sťažiť alebo zmařit, čím môže byť zmarené uspokojenie pohľadávky navrhovateľa. Ak odporca vykoná úkon, ktorým zníži hodnotu zálohu, navrhovateľ sa bude musieť brániť podaním odporovacej žaloby a zároveň požiadať súd, aby určil, že úkony odporcu s tretími osobami týkajúce sa zálohu sú voči navrhovateľovi právne neúčinné, čo poskytuje len nízku a nepriamu ochranu navrhovateľovi. Ďalší možný prevod (dispozícia) s predmetným majetkom by vymoženie pohľadávky značne sťažila. Podľa súdu nariadeným neodkladným opatrením sa nevytvorí nenávratný právny stav, ani sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do práv odporcu, a preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Keďže súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania, uložil navrhovateľovi povinnosť podať v súdom určenej lehote žalobu vo veci samej. Navrhovateľovi ako plne úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti odporcovi.

Včasným odvolaním proti tomuto uzneseniu sa odporca domáhal zrušenia neodkladného opatrenia. Vzniesol námietku príslušnosti súdu, pretože miestne a vecne príslušný je súd v obvode, ktorého nastala skutočnosť, ktorá je rozhodujúca pre vydanie rozhodnutia, v tomto prípade Okresný súd Liptovský Mikuláš. Uplatnený nárok by podľa odporcu mal smerovať voči predávajúcemu. Skutočnosti uvádzané navrhovateľom sa nezakladajú na pravde. Všetky atrakcie boli dodané pred dátumom ich dohodnutého dodania podľa jednotlivých dodatkov č. 2 k predmetným kúpnyim zmluvám. Detský kolotoč si na svoje náklady z priestorov predávajúceho odviezol sám navrhovateľ a za predmetnú atrakciu zaplatil podľa vystavených faktúr do dnešného dňa sumu 24.000 € z celkovej dohodnutej kúpnej ceny na základe čl. II kúpnej zmluvy z 25.04.2021 v sume 48.000 € bez DPH, a to napriek tomu, že splatnosť kúpnej ceny nastala 31.11.2021. Z obavy, že by nedošlo k doplateniu celkovej kúpnej ceny, predávajúci zadržáva predmetné technické oprávnenie. Navrhovateľ začal viesť proti predávajúcemu kampaň na poškodenie dobrého mena a dobrej povesti. Vo verejnom priestore účelovo poškodil predávajúceho najmä tak, že oslovil prostredníctvom sociálnej siete Facebook viacero klientov predávajúceho a uvádzal nepravdivé skutočnosti, následkom čoho predávajúci prišiel o viaceré zákazky. Navrhovateľ predávajúcemu dlhuje vyššie uvedené sumy za dodané atrakcie a svojím konaním zámerne vytvára právny stav, aby nemusel tieto sumy doplatiť. Nie je pravda, že by odporca nekomunikoval s navrhovateľom. Naopak listom zo 17.10.2022 mu odporca ponúkol riešenie, na ktoré do dnešného dňa nereagoval.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Odporca svoju námietku miestnej nepríslušnosti nepodložil žiadnym zákonným ustanovením. Odporca je pasívne vecne legitimovaný, pretože učinil ručiteľské vyhlásenie. Odporca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že atrakcie boli dodané včas. Atrakcie neboli k dnešnému dňu protokolárne prevzaté tak, ako je uvedené v kúpnej zmluve. Navrhovateľ nedisponuje žiadnou potrebnou technickou dokumentáciou, žiadnou revíznou správou a ani inými potrebnými certifikátmi na prevádzku a používanie kolotoča. List odporcu zo 17.10.2022 potvrdzuje, že potvrdzuje, že atrakcie neboli navrhovateľovi k dodanému riadne a včas v zmysle podmienok kúpnych zmlúv. Dobré meno a dobrú povesť si svojím neserióznym konaním a podvodným správaním spôsobil sám odporca bez pričinenia navrhovateľa, čo navrhovateľovi potvrdili zákazníci predávajúceho. Práve konaním odporcu dochádza na strane navrhovateľa k škode a k ušlému zisku, pretože nedodanie atrakcií riadne a včas bráni navrhovateľovi v uskutočnení projektu FANTÁZIA LIPTOV PARK, ako aj v splácaní poskytnutého úveru. Odporca za posledných 5 mesiacov nereaguje. Navrhovateľ sa stotožňuje sa s napadnutým uznesením.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd po zistení, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou proti uzneseniu, ktoré možno napadnúť odvolaním [§ 357 písm. d) CSP], preskúmal dotknuté uznesenie (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

Na úvod treba uviesť, že nedôvodná je námietka miestnej príslušnosti, ktorú odporca vzniesol v odvolaní. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že nárok, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana, vychádza zo záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami (veriteľ – ručiteľ). Navrhovateľ požadované neodkladné opatrenie opiera o svoje práva vyplývajúce z ručiteľského vyhlásenia odporcu v zmluve na kolotoč v znení dodatku č. 2 z 02.06.2022. Miestnu príslušnosť treba určiť podľa zásad určovania všeobecnej miestnej príslušnosti, konkrétne podľa § 14 CSP, ktorý ju zakladá s odkazom na adresu trvalého pobytu fyzickej osoby. Podľa adresy trvalého pobytu odporcu (C. D., okr. Galanta) je miestne príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci Okresný súd Galanta, teda súd, ktorý aj napadnuté uznesenie vydal. Možno dodať, že v danom prípade nie je predmetom sporu vecné právo, a to bez ohľadu na to, či sa neodkladným patrením zasiahne do vlastníckeho (vecného) práva odporcu. Keďže spor sa netýka vecného práva k nehnuteľnosti, nie je daná osobitná výlučná miestna príslušnosť podľa § 20 písm. a) CSP. No aj keby mali byť pre miestnu príslušnosť určujúce nehnuteľnosti, ktorých sa má neodkladné opatrenie týkať, miestna príslušnosť by bola rovnaká, pretože sa nachádzajú v k. ú. D., teda takisto v obvode súdu prvej inštancie.

Podmienky nariadenia neodkladného opatrenia sú upravené v ustanoveniach § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 CSP, z ktorých vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ak a) navrhovateľ hodnoverne osvedčí dôvodnosť a trvanie nároku a b) ak treba bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že

exekúcia bude ohrozená. Tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne; ak nie je splnená čo len jedna z nich, neodkladné opatrenie nemožno nariadiť.

Základným predpokladom úspechu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 326 ods. 1 CSP) je teda opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Osvedčenie nevyžaduje takú mieru presvedčenia súdu o pravdivosti osvedčovaných skutočností, ako dokázanie, avšak podmienka hodnoverného osvedčenia určitej skutočnosti nie je splnená len tým, že ju strana formálne tvrdí. Civilný sporový poriadok na rozdiel od iných predpisov (porov. v tomto zmysle napríklad § 19 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii) vyžaduje, aby bol nárok osvedčený kvalifikovane – hodnoverne. Hodnoverné osvedčenie znamená, že tvrdenie musí byť vysoko pravdepodobné (pozri v tomto zmysle ŠTEVČEK, M. et al.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1106).

Aj v konaní o neodkladnom opatrení zastáva ústrednú úlohu nárok, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana. Neodkladné opatrenie je len prostriedkom, ktorým sa táto ochrana poskytuje. Netvorí samotný „spor“. Spor je vymedzený nárokom, ktorému sa má poskytnúť táto procesná ochrana a bezprostredne s ním súvisí. Na tom nič nemení ani to, keď sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podáva pred začatím konania vo veci samej alebo po skončení konania vo veci samej. Vo všetkých prípadoch totiž podľa § 326 ods. 1 CSP platí, že je spätý s nárokom, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana vo veci samej. Za týchto okolností bolo preto prvoradou povinnosťou navrhovateľa opísať nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia založil na tvrdení, že predávajúci v rozpore so svojou zmluvnou povinnosťou nedodal kolotoč včas, v dôsledku čoho vznikla predávajúcemu povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu 19.920 € podľa čl. V ods. 2 zmluvy na kolotoč a zmluvnú pokutu 9.600 € podľa čl. V ods. 1 zmluvy na kolotoč; spolu 29.520 €. Pretože predávajúci tento dlh na výzvu navrhovateľa nesplnil, na zaplatenie pohľadávky vyzval jeho ručiteľa – odporcu, avšak taktiež márne.

Z návrhu je teda zrejmé, že nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana, je právo navrhovateľa domáhať sa sumy 29.520 € voči odporcovi ako ručiteľovi, pretože ten sa zaviazal splniť záväzky predávajúceho z kúpnej zmluvy v znení jej neskorších dodatkov voči navrhovateľovi ako veriteľovi. Dôvodnosť takto vymedzeného nároku navrhovateľ opieral predovšetkým o tvrdenie, že predávajúci mu nedodal kolotoč včas. V tejto súvislosti navrhovateľ odkazoval na obsah zmluvy na kolotoč v znení dodatku č. 2 z 02.06.2022, v ktorej sa zmluvné strany o. i. dohodli, že predávajúci je povinný dodať predmet kúpy – atrakciu spolu s kompletnou dokumentáciou k predmetu kúpy za účelom jej riadneho užívania, a to najmä no nie výlučne, platného technického preukazu a platného certifikátu na prevádzku a používanie vydaného technickou inšpekciou, najneskôr do 23.06.2022 (čl. VII ods. 2).

Ako odvolací súd naznačil vyššie, dokazovanie v konaní o neodkladnom opatrení je obmedzené a takmer sa nevykonáva. Súd rozhodujúci o návrhu vychádza spravidla len z opisu rozhodujúcich skutočností, ktoré predniesol navrhovateľ. Pred rozhodnutím o tomto návrhu nemá protistrana (odporca neodkladného opatrenia) právo domáhať sa účasti na konaní, pretože Civilný sporový poriadok neukladá súdu oboznamovať ju s návrhom, vypočúť ju, či vyzvať na vyjadrenie, ale ani nepožaduje, aby sa vo veci nariaďovalo pojednávanie (pozri v tomto zmysle aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/11/2013). Súd má teda možnosť vychádzať len z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu pripojených listín. Ak sa súd rozhodne nekonať s protistranou a nariadiť neodkladné opatrenie na základe skutočností prednesených v návrhu, ktoré považuje za hodnoverne osvedčené, nepostupuje v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. To však neznamená, že protistrana sa nemôže brániť. Popri zachovaní účelu neodkladného opatrenia však právna úprava musí vytvoriť procesný priestor, aby sa protistrane poskytla reálna možnosť dosiahnuť ochrana svojich práv vo vzťahu k povinnosti uloženej neodkladným opatrením, a to predovšetkým vzhľadom na to, že súdne konanie o nároku samotnom nie je obmedzené lehotou, čo znamená, že neodkladné opatrenie môže vyvolávať účinky až do právoplatnosti

rozhodnutia vo veci samej, teda počas nezanedbateľného obdobia (pozri v tomto zmysle rozhodnutie Ústavného súdu ČR, PL. ÚS 16/2009). Takýto procesný priestor sa otvára v odvolacom konaní, ktoré môže iniciovať strana povinná z neodkladného opatrenia podaním odvolania. Ak prvoinštančný súd rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že účasť odporcu v konaní nepožadoval, teda sa rozhodol vychádzať len z tvrdení navrhovateľa, odporca môže uplatniť prostriedky procesnej obrany, teda napríklad poprieť tvrdenia navrhovateľa a predniesť svoje vlastné tvrdenia v odvolaní (§ 151 ods. 2 v spojení s § 149 CSP). Ak tak urobí, nepôjde o neprípustné novoty, pretože ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie [§ 366 písm. d) CSP]. Nemôže však ísť o skutočnosti, ktoré nastali po vydaní uznesenia prvoinštančného súdu (§ 329 ods. 1 CSP).

Súd prvej inštancie považoval skutkové tvrdenia navrhovateľa zjavne za preukázané, v dôsledku čoho aj dospel k záveru, že navrhovateľ hodnoverne osvedčil potrebu nariadiť neodkladné opatrenie. Neznamená to ale, že odvolací súd nemôže prijať opačný názor, ak odporca v odvolaní relevantným spôsobom spochybnil základné skutkové tvrdenie navrhovateľa.

Odporca v odvolaní tvrdil, že všetky atrakcie vrátane kolotoča boli dodané včas, čím zjavne mienil poprieť tvrdenie navrhovateľa o opaku. Odporca ale nespresnil, kedy malo k dodaniu dôjsť. Podľa názoru odvolacieho súdu je tak popretie skutkových tvrdení navrhovateľa neúčinné podľa § 151 ods. 2 CSP. Hoci odporca nie je totožný s predávajúcim, predsa len možno na neho vzťahovať povinnosť uviesť vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach tak, ako to na účinné popretie skutkových tvrdení požaduje citované ustanovenie. Je to tak preto, lebo odporca je jediným spoločníkom a jediným konateľom predávajúceho, takže aj pre neho bezpochyby platí, že tvrdenie navrhovateľa o nedodaní kolotoča sa týka jeho konania alebo vnímania. Tvrdenie, že navrhovateľ si kolotoč odviezol od predávajúceho sám, takisto neumožňuje vyhodnotiť, že by k dodaniu došlo včas, pretože odporca neuviedol, kedy sa tak malo stať.

Odhliadnuc od toho ale odvolací súd považuje prinajmenšom na účely neodkladného opatrenia za dostatočne preukázané tvrdenie navrhovateľa o nedodaní kolotoča včas (teda do 23.06.2022). Odporca totiž v odvolaní potvrdil, že predávajúci zadržáva navrhovateľovi technické oprávnenie, ktoré ale mal podľa čl. VII ods. 2 zmluvy na kolotoč v znení dodatku č. 2 z 02.06.2022 odovzdať navrhovateľovi v rámci dodania predmetu kúpy.

Na základe vyššie uvedených úvah je zrejmé, že prostriedky procesnej obrany, ktoré odporca uplatnil v odvolaní, nevedli k skutkovým záverom odlišným od tých, na ktorých založil svoje rozhodnutie prvoinštančný súd. Treba dodať, že odporca v odvolaní nevzniesol žiadne skutkové, ani právne námietky, ktorými by spochybňoval, že je daná obava, že exekúcia pohľadávky navrhovateľa bude ohrozená. Netvrdil napríklad, že by mal aj iný majetok, ktorý by postačoval na úhradu sporného dlhu. Odvolací súd súhlasí s navrhovateľom v tom, že v dôsledku prebiehajúceho vkladového konania hrozí, že navrhovateľ prevedie nehnuteľnosti označené v petite návrhu na tretiu osobu, čo opodstatňuje obavu, že exekúcia jeho pohľadávky bude ohrozená.

Vyššie uvedené úvahy o tom, že navrhovateľ hodnoverne osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku (peňažnej pohľadávky) a obavu, že exekúcia bude ohrozená, opodstatňujú záver, že boli splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 CSP.

Neodkladné opatrenie je ale prostriedkom procesnej ochrany nároku navrhovateľa, ktorý má subsidiárny charakter. Súd ho môže nariadiť iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

Zákonná úprava konania o zabezpečovacích opatreniach umožňuje súdu zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky

veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 343 ods. 1 CSP). Zabezpečovacie opatrenie pritom súd môže nariadiť iba na návrh (§ 324 ods. 1 v spojení s § 344 CSP). Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva (a pre krátkosť času ani zvyčajne nemôže) a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli hodnoverne osvedčené (§ 326 ods. 1 CSP v spojení s § 344 CSP). Základnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktoré súd musí skúmať, je teda hodnoverné osvedčenie (§ 325 ods. 1 v spojení s § 344 CSP) existencie peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a skutočností odôvodňujúcich obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti).

Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia mienil navrhovateľ zabrániť odporcovi v scudzovaní jeho majetku, pretože sa obáva, že inak nebude schopný vymôcť svoju peňažnú pohľadávku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo možné navrhovateľom sledovaný účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, čo v tejto veci vylučuje, aby sa nariaďovalo neodkladné opatrenie (§ 324 ods. 3 CSP).

Odvolací súd nesúhlasí s názorom navrhovateľa, že nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nepostačuje, pretože záložné právo nebráni odporcovi nakladať so zálohom takým spôsobom, že výkon záložného práva sťaží alebo zmarí. Kým navrhovateľ sa dožaduje neodkladného opatrenia, ktorým sa odporcovi v podstate v plnom rozsahu zakáže nakladať s nehnuteľnosťami, svoju obavu vysvetľuje iba tým, že odporca by mal aj po zriadení záložného práva možnosť zaťažiť záloh právami tretích osôb. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo by v poradí ďalšie záložné právo ohrozovalo exekúciu uplatnenej pohľadávky. Navrhovateľ tu argumentuje, že nadobúdateľ zálohu nebude môcť záloh riadne užívať, z čoho navrhovateľ následne vyvodzuje záver, že záloh nebude mať nikto záujem kúpiť. Táto obava je však nepodložená, pretože záložné právo nebráni užívaniu zálohu. Mylný je aj jeho predpoklad, že hodnota zálohu sa v dôsledku zriadenia ďalšieho záložného práva znižuje. Navrhovateľom predstreté argumenty sú príliš všeobecné, aby popri zriadení záložného práva opodstatňovali aj zákaz nakladať so zálohom, pretože ak by boli správne, bolo by každé jedno záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením nedostatočné, čo by požiadavku subsidiarity neodkladného opatrenia činilo principiálne nadbytočnou a ustanovenie § 324 ods. 3 CSP obsoletným. Zároveň by to znamenalo, že popri nariadení zabezpečovacieho opatrenia by bolo automaticky potrebné a opodstatnené nariadiť aj zákaz nakladať so zálohom formou neodkladného opatrenia. Zjavne nebolo cieľom právnej úpravy umožňujúcej nariadiť zabezpečovacie opatrenie zriadením záložného práva dosiahnuť stav, ktorý sám o sebe sponchybný účinnosť celého zabezpečovacieho prostriedku. Práve naopak, na záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením treba v dôsledku požiadavky subsidiarity neodkladného opatrenia nazerať ako na prostriedok, ktorý poskytuje dostatočnú ochranu ohrozenému nároku.

Argumenty navrhovateľa nie sú dostatočne presvedčivé na to, aby odvolací súd pripustil súbežnú existenciu neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia, prinajmenšom nie v rozsahu, v akom sa týkajú toho istého predmetu. Na podporu svojho názoru navrhovateľ odkázal na komentár (ŠTEVČEK, M. et al. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1156), ktorý súd prvej inštancie nekriticky prevzal. Obaja však opomenuli odcitovať kontext, v ktorom komentár tento názor zaujal a z ktorého je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že ide o nesprávny záver: „Ako príklad možno uviesť konanie o zdržanie sa nekalosúťažného konania, v rámci ktorého sa uplatňuje aj nárok na náhradu škody. Uloženie povinnosti zdržať sa konkrétneho konania sa môže spájať s nariadením neodkladného opatrenia a peňažná pohľadávka z titulu náhrady škody môže byť zabezpečená zabezpečovacím opatrením.“ V komentári opisovaná situácia nie je prípadom, na ktorý by sa mal použiť § 324 ods. 3 CSP, pretože zabezpečovacie opatrenie a neodkladné opatrenie sa neviažu na ten istý predmet a nepostihujú to isté (vlastnícke) právo, teda nesledujú ten istý účel. Neodkladné opatrenie sa netýka zákazu nakladať so zálohom, ale zákazu pokračovať v určitom nekalosúťažnom konaní. Nariadeniu takéhoto zákazu nebráni, ak sa zároveň požaduje zriadiť záložné právo na zabezpečenie pohľadávky z titulu náhrady škody. Vôbec tu preto nejde o otázku subsidiarity dvoch zabezpečovacích prostriedkov. Odvolací súd preto uzatvára, že navrhovateľ nepredniesol také argumenty, ktoré by umožnili v prejednávanej

veci nariadiť nielen zabezpečovacie opatrenie, ale aj neodkladné opatrenie postihujúce predmet zabezpečovacieho opatrenia.

Ak teda navrhovateľ hodnoverne osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku (peňažnej pohľadávky) a obavu, že exekúcia bude ohrozená, je správny záver, že boli splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 v spojení s § 343 ods. 1 a § 344 CSP na to, aby sa na dotknutých nehnuteľnostiach zriadilo záložné právo zabezpečovacím opatrením v prospech navrhovateľa. Účel sledovaný návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, čo ale podľa § 324 ods. 3 CSP zároveň neumožňuje, aby sa vo veci nariadilo neodkladné opatrenie, ktorého cieľom má byť zabrániť odporcovi v nakladaní s dotknutými nehnuteľnosťami. V porovnaní so záložným právom, ktoré by takúto prekážku nepredstavovalo, by úplný zákaz nakladania znamenal neprimeraný zásah, a teda nevhodnú formu ochrany navrhovateľom uplatňovaných nárokov. Navrhovateľ má možnosť dosiahnuť tento účel iným prostriedkom procesnej ochrany (správny bol teda jeho postup, keď navrhol nariadiť zabezpečovacie opatrenie, hoci v osobitnom konaní). Súd je však viazaný tunajším návrhom navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia a nemôže mu priznať niečo iné, teda nariadiť zabezpečovacie opatrenie, ktoré ani nežiada a v súvislosti s ktorým ani netvrdil žiadne okolnosti, ktoré by jeho použite vylučovali.

Z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, čo z napadnutého uznesenia činí rozhodnutie vecne nesprávne, ktoré preto odvolací súd vo výroku I podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh navrhovateľa sa zamietá (výrok I).

Povinnosť podať žalobu vo veci samej sa ukladá odporcovi len vtedy, ak súd nariadi neodkladné opatrenie (§ 336 ods. 1 CSP). Keďže ale odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá, dôvody, pre ktoré prvoinštančný súd takúto povinnosť navrhovateľovi uložil, zanikli. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie v rozsahu výroku II podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil (výrok II).

Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP vychádzal z toho, že nárok na náhradu trov konania, ktoré sa vydaním tohto uznesenia odvolacieho súdu končí (§ 262 ods. 1 CSP), má úspešná strana sporu, ktorou je odporca. V dôsledku toho mu odvolací súd priznal voči navrhovateľovi nárok na náhradu všetkých trov konania (výrok III).

Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie za podmienok § 420 CSP. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto uznesenia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní treba popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenie veci, ktorej sa týka, označenie a podpis dovolateľa) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ktorý musí dovolanie a iné podania dovolateľa spísať, ibaže ide o prípady § 429 ods. 2 CSP.